

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 75/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Remedium Legal, s. r. o. Pajštúnska 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Marek Baraník, pre namietané porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 CdoGP 1/2019 z 30. septembra 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky bola 21. decembra 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava

(ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 CdoGP 1/2019 z 30. septembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ sa okrem vyslovenia porušenia práv domáha zrušenia napadnutého uznesenia, finančného zadosťučinenia 5 722,13 eur a náhrady trov konania.

2. Okresný súd uznesením z 13. apríla 2017 v znení opravného uznesenia z 12. februára 2019, ktoré boli vydané vyšším súdnym úradníkom, uložil sťažovateľovi ako žalobcovi povinnosť nahradiť trom žalovaným trovy konania v sume 5 222,28 € a trovy odvolacieho konania v sume 499,85 €. Uznesenie z 13. apríla 2017 bolo advokátovi sťažovateľa doručené 24. apríla 2017. Sťažovateľ proti tomuto uzneseniu poštou podal 10. mája 2017 sťažnosť, ktorá bola okresnému súdu doručená 12. mája 2017. Táto sťažnosť bola okresným súdom uznesením zo 7. januára 2019 zamietnutá ako oneskorene podaná. Okresný súd vychádzal z toho, že lehota na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka uplynula 9. mája 2017, no sťažnosť bola na poštu podaná až 10. mája 2017.

3. Na toto uznesenie okresného súdu sťažovateľ reagoval podaním podnetu generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), ktorým ho žiadal, aby podal dovolanie proti uzneseniu, ktorým bola jeho sťažnosť zamietnutá, čo odôvodnil tvrdením, že sťažnosť zaslal okresnému súdu mailom už 9. mája 2017 a jeho poštou zaslané podanie bolo doplnením toho mailového podania.

4. Generálny prokurátor podal najvyššiemu súdu dovolanie proti uzneseniu okresného súdu z 13. apríla 2017 v znení opravného uznesenia z 12. februára 2019 v spojení s uznesením zo 7. januára 2019, ktorými bola sťažovateľovi ako žalobcovi uložená povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania. V odôvodnení dovolania uviedol, že dovolaním napadnutými uzneseniami okresného súdu bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces, pretože konajúce súdy pri rozhodovaní o výške trov konania

nerešpektovali ustanovenia vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov, ako aj ustálenú súdnu prax v otázke odmeny advokáta pri zastupovaní dvoch a viacerých osôb. Dovolanie generálneho prokurátora žiadnym spôsobom nespomína to, že okresný súd nesprávne ako oneskorene podanú zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

5. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné a napadnutým uznesením ho odmietol. Poukázal na to, že generálny prokurátor podal dovolanie proti uzneseniu okresného súdu z 13. apríla 2017 v znení opravného uznesenia z 12. februára 2019, no nie proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľa, proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Najvyšší súd k tomuto záveru dospel na základe toho, že generálny prokurátor zrejme nemienil podať sťažnosť proti uzneseniu zo 7. januára 2019, keďže použil výraz „*v spojení s uznesením*“. To, že predmetom jeho dovolania je len pôvodné uznesenie vyššieho súdneho úradníka, je zrejmé aj z odôvodnenia dovolania, v ktorom sa vôbec neuvádza ako dôvod porušenia práva sťažovateľa na spravodlivý proces skutočnosť, že okresný súd nesprávne zamietol sťažnosť sťažovateľa ako oneskorene podanú. Najvyšší súd ďalej poukázal na pravý opak, keď generálny prokurátor v dovolaní konštatoval, že sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka bola podaná včas.

6. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že generálny prokurátor napadol dovolaním výlučne uznesenie okresného súdu z 13. apríla 2017 v znení opravného uznesenia. Teda, že napadol uznesenie, ktoré sťažovateľ vo svojom podnete nemienil napadnúť dovolaním. Tieto procesné skutočnosti najvyšší súd posúdil tak, že chýba splnenie podmienky prípustnosti dovolania generálneho prokurátora, a to podnet na podanie dovolania podľa § 458 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Preto dovolanie prokurátora odmietol, pričom vychádzal z § 447 písm. c) CSP, podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, keďže podľa § 464 CSP sa na konanie o dovolaní generálneho prokurátora primerane použijú ustanovenia o dovolaní.

II.

7. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

8. Dovolanie generálneho prokurátora je nielen mimoriadnym, ale aj osobitným opravným prostriedkom, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu iným subjektom ako stranou konania. Preto je jeho prípustnosť i z ústavných dôvodov výrazne obmedzená. Jedným z týchto obmedzení je i § 458 ods. 3 CSP, podľa ktorého môže generálny prokurátor podať dovolanie iba na základe podnetu strany. V tomto prípade došlo k zjavnému pochybeniu generálneho prokurátora. Zatiaľ čo sťažovateľ žiadal v podnete napadnúť dovolaním uznesenie sudcu okresného súdu, ktorým bola odmietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, generálny prokurátor napadol samotné uznesenie vyššieho súdneho úradníka. To je zrejmé nielen z formulácie dovolacieho návrhu generálneho prokurátora, no predovšetkým z odôvodnenia dovolania. Z toho je zrejmé, že najvyšší súd vo svojom rozhodnutí neinterpretoval podmienky prípustnosti dovolania generálneho prokurátora svojvoľne či formálne, ale správne materiálne, keď dôsledne porovnal podnet sťažovateľa na podanie dovolania a samotné dovolanie. Preto najvyšší súd správne a ústavne konformne dospel k záveru, že generálny prokurátor podal dovolanie proti rozhodnutiu, proti ktorému sťažovateľ podanie dovolania svojím podnetom nežiadal.

9. Odmietnutie dovolania generálneho prokurátora najvyšším súdom nebolo následkom svojvoľného či formalistického výkladu. Naopak, bolo zapríčinené nesprávnou formuláciou dovolania generálneho prokurátora, a to nielen čo sa týka jeho formy, ale aj jeho obsahu, ktorého príčinou bolo zrejme aj to, že sťažovateľ sa vo svojom podnete generálnemu prokurátorovi zaoberal aj množstvom sekundárnych procesných skutočností, ktoré neboli rozhodné pre posúdenie dôvodnosti podania dovolania. Generálny prokurátor sa v dovolaní nezameral na to, čo od neho sťažovateľ v podnete žiadal, ale na to, čím všetkým, aj nadbytočným svoj podnet odôvodnil.

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľa neodôvodňujú prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, pretože sú zjavne neopodstatnené. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o ústavnom súde dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu predtým, než dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd takú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Ide o situácie, keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia. Tak je to aj v tomto prípade, preto ústavný súd sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2021

Robert Šorl
predseda senátu